

d'això i en canvi es veuen cada dia més atencions a solidificar aquest absurd. Caldrà, doncs, ocupar-se del que s'ha de fer perquè la llei imperi davant els atropellaments que representaria els afiançaments en els Registres Mercantils d'aquestes expoliacions a ciutadans antifeixistes. En bona hora que s'agrupés tot allò que fos necessari «essencialment» per a guanyar la guerra, però fer-ho a qualsevol altra indústria o comerç, no serà res més que vulnerar el dret i aleshores seran els tribunals de Justícia els cridats a actuar per a retornar al ciutadà, provat antifeixista, allò que injustament li ha estat desposseït. La Menestralia ha d'estar atenta i vigilant. Ha arribat l'hora de fer-se respectar. La seva contribució a la guerra, igual que tota l'altra ciutadania, almenys, la fa acreedora a aquest respecte.

Es evident que ha tingut els seus errors. Però ha estat pels actes d'alguns dirigents, més desafectes al règim que altra cosa, que van deixar-se embaucar pels cants de

sirena de certa organització que el número dels seus carnets l'interessava més que la sinceritat del seu acolliment. Però, aquests errors no han d'ésser pagats per la totalitat de l'estament menestral conscient dels seus actes i del seu antifeixisme. I és per això que aquest té dret a cercar l'empar de la justícia, si la política econòmica de la Generalitat continua per aquests camins.

El Consell d'Economia pot anar dictant les instruccions que vulgui. La menestralia catalana no ha de defallir per això. Que no deixi de complir en les seves obligacions fiscals sota el nom comercial de tradició familiar, ni es presti a cap combinació amb els seus contractes d'arrendament. Que tot menestral, la indústria o comerç del qual, no afecti essencialment a la guerra, no podrà ésser desposseït ni expropiat, a despit de quants agrupaments hagin estat creats d'acord amb la il·legal Ordre d'Economia de creació dels agrupaments industrials.

dir normalitat — tornarà a conquerir el seu regne. De les promeses d'inflamat patriotisme restaran moviments nacionalistes parcials que voldran avançar, malgrat l'oposició i els boicots, ensem es debilitin en una lluita intestina, del tot contraproduent.

..

Deiem que aquest serà el desenvolupament de l'onze de setembre perquè així ha estat el patró amb què s'han retallat els passats, els que es vénen realitzant de molt temps ençà.

El nostre nacionalisme, però — nacionalisme que és pur alhora que efectiu — ens marca una nova posició enfront de la festa nacional; posició que és imprescindible per assolir un futur que honori el nostre passat.

Ja s'ha parlat prou fins al moment present de l'actuació de Berwiche, de la posició de Felip V i de la tradició de les aliades de Catalunya.

Tothom coneix aquests fets i aproximadament al seu davant tothom es pronuncia d'una manera semblant. Deixem-los per consegüent a segon terme i adoptem una actitud, més lògica que s'adapti a l'actualitat.

I en mig de la guerra cruel que ens imposa el feix, la nostra actitud serà

més magnífica, amb la seva austeritat que la brillant que s'adoptà en anys precedents.

Cal que l'onze de setembre ens pronunciem decididament davant del nostre problema. Cal que l'onze de setembre d'enguany sigui la declaració d'una actitud — actitud ferma i irrevocable — que adoptarem en el futur.

I aquesta actitud sols pot ésser una. Tota la joventut nacionalista unida s'ha d'enfrontar amb més arduesa que mai contra l'enemic de la pàtria per vencre'l definitivament. La base de la nostra posició ha d'ésser la unitat; unitat que manifestant-se en acció donarà per resultat l'exèrcit que alliberarà la pàtria.

Aquesta posició serà heroica. Avui ens portarà a combatre amb el mateix braó que empraven els nostres antecessors contra les tropes italo-alemanyes, a les que se'ls hi oferirà una muralla de pits generosos per deturar la seva empena.

Però la realització d'aquesta gesta equivaldrà a la redempció; per tant, tots l'hem d'anhelar.

I l'actuar així aquest onze de setembre preparem un de pròxim, el gloriós en el que davant dels herois del 1714 podrem dir ben alt: Vosaltres morieu per a salvar la independència de la pàtria, a la que nosaltres també amb la nostra sang hem alliberat.

Les lleis revolucionàries i el futur de Catalunya

De la patologia social espanyola se'n desprèn la conseqüència revolucionària del 19 de juliol. Aquesta data ha estat la culminació apropiada a un llarg procés d'injustícies comeses contra la carn viva d'un poble miseriós i incult com ho era el poble espanyol.

El fet revolucionari no es produí perquè estigués preparat per un grup o sector. No; els germens destructius, fills del malestar, carregaven l'ambient i embolcallaven l'esperit. La criminal militarada feixista tingué la virtut de posar-ho tot de relleu i, contra el que era la seva voluntat, encengué la lluita que havia d'ésser a sang i a foc contra les institucions del capitalisme clàssic.

Aquest estat de coses obligà al Govern de Catalunya a legislar i estructurar algunes disposicions que, més tard, l'experiència ha demostrat la ineficàcia i, fins i tot, el perjudici, que ocasionaven de cara a un millorament de la situació econòmica dels productors.

A més a més, l'errònia interpretació dels decrets, imposava la col·lectivització forçosa a grans sectors de la pagesia catalana; extenia l'administració pública de la propietat urbana a les finques de petita renda i, per fi, aplegava en forma d'agrupaments industrials l'ànima de la riquesa catalana, com ho és la menestralia, síntesi de l'esperit racial del nostre poble, amant de la llibertat individual i de l'esforç justament recomanat.

Els catalans, demòcrates i liberals, érem evolucionistes en el camp social perquè enteníem que aquesta tàctica donava temps a la formació en les masses d'una capacitat prou sòlida per tal de

poder-se, més tard, enfrontar amb la realitat dels múltiples problemes que l'engranatge de l'economia social moderna comporta i, així, avançar pel camí del progrés lentament però d'una manera ferma. Detestàvem la revolució pels atropells, imponderàncies i caiguda vertical de l'economia que ella comportava.

Però no podem perdre de vista que el fet revolucionari s'ha consumat i, per tant, ens hem de convertir, ràpidament, en els més actius defensors de les essències constructives de la revolució contra qualsevol mena de reaccionarisme i, si bé ja hem exposat a grans trets el que creiem que cal revisar per perjudicial, sabrem estudiar i aprovar noves conclusions, netament catalanes i amollades a la nostra psicologia, capaces de consolidar els aspectes revolucionaris de veritable eficàcia, perquè no volem que els fets tràgics que vivim passin a la Història com una anècdota més i que, en canvi, marquin una fita que dongui satisfacció a les ànsies de reivindicació que sent l'obrerisme i la menestralia catalana, i per les quals lluiten i donen la seva sang els nostres milers de combatents.

Els nostres esforços i el nostre pensament es dirigiran a la consecució de la justícia i la pau social, la simplificació de l'Estat, la veritable i completa llibertat, l'elevació del nivell intel·lectual i moral dels homes, això és, una més alta, humana i progressiva civilització fonamentada en la llei moral i en els seus derivats en l'ordre econòmic; lleis de inexcusable obediència com a rectores de la vida social.

J. SERRA GASULLA

JOVENTUT

La joventut davant l'onze de setembre

Per LLUM VALLS

Novament la data que ha estat deixada en un lloc secundari per la vertiginositat de la vida quotidiana, s'ensenyoreix damunt tots els altres fets i es proclama la directora de l'actuació de tot un poble.

L'onze de setembre del 1938, com l'onze de setembre de tants anys, produeix dins de Catalunya un moment d'espectació; del que quasi podríem dir, desviació de la normalitat. És l'instant que abranda els cors d'amor patriòtic i els fa bategar tots al uníson.

I en aquest any, com en els altres, com podria succeir en el futur, hom es disposa a commemorar la data gloriosa i a homentjar els herois de la nostra independència.

Podem anticipar el resum del que es farà, del que es dirà, del que omplirà els fulls dels diaris en aquest dia: lloances per als màrtirs; frases insultants i provocadores per als opressors; davalls d'erudició, etc.

Sota la influència d'aquest conjunt d'elements la joventut catalana, la totalitat del nostre poble vibrarà en sentir-se com electritzada pel record de la gesta gloriosa i adoptarà un posat ardit que semblarà amenaçar el tirà i que durant uns instants farà que la terra sotmesa somii la llibertat.

Després, però, a l'ensem que el temps marcarà les flors ofrenades a Casanova en un moment d'entusiasme instintiu, la normalitat — el que s'acostuma a

COMENTARIS

Henri de Kerillis i el feixisme

Henri de Kerillis, l'escriptor i polític francès reaccionari, en una conversa publicada al diari «L'Époque» del 30 d'agost, fa patent la incompatibilitat dels règims nazi i feixista dintre la convivència de l'anomenada «civilització occidental» que té com a base el respecte als drets i llibertats dels individus i dels pobles.

Per considerar-la interessant, no sols pels conceptes exposats, ans també per la personalitat del que parla, reproduïm a continuació bona part de la conversa.

— En sembla que a vos no us agrada gaire el feixisme, senyor de Kerillis.

— El que no m'agrada — haig de confessar-ho — és un règim basat en la infalibilitat i la divinització del cap, per damunt de la primàcia i la divinització de la sang, o sigui: basat en els conceptes humans més primitius i més bàrbars. No m'agrada una forma d'Estat que aixafa i anihila la dignitat humana i que fa malbé tots els valors espirituals als quals la nostra civilització deu la seva grandesa.

El feixisme em causa horror quan persegueix els sacerdots i els pastors, i obliga els bisbes alemanys a proclamar que han tornat els temps de les catacumbes. M'indigna davant un règim en el qual seixanta milions de suposats aris despullen i martiritzen un milió de persones que no són àries, amb pretextos purament biològics, que constitueixen un desafiament a la ciència i a la intel·ligència. No m'agrada, no ja el tirà, sinó menys encara els tirans que envien a morir els seus conciutadans a centenars de mils en els camps de concentració per haver comès un crim de no-conformisme. Em revolta un sistema polític l'únic principi de legalitat del qual és la voluntat del més fort i la força del sabre.

— Però vos sou nacionalista! ¿Es que

no reconeixen el que el nacionalisme deu al feixisme? Vegeu el que ha fet a Itàlia! I el que ha fet a Alemanya!

— Admeto que si ha bastit presons, també ha construït fortaleeses amenaçadores. Mentrestant, el meu nacionalisme somnia en una França poderosa, però que no es valgui de la seva força més que per a defensar els seus drets i el seu honor. El meu nacionalisme somnia en una França noble, generosa, humana, liberal i tolerant; que protegeixi el poble. ¿Com no he de revoltar-me davant aquesta excitació perpètua al fanatisme i a l'odi, davant aquesta exaltació permanent amb miras a la conquesta i a la guerra: llei del feixisme?

— Però, ¿creieu veritablement en la fatalitat de la guerra? ¿Es que els nacionalismes no poden comprendre's i respectar-se? Vegeu de quina manera Alemanya i Itàlia solucionen fàcilment les diferències i acoblen els seus esforços. La internacional dels feixistes representa, potser, l'única probabilitat que el món té a mà per tal de poder-se escapolir de la catàstrofe.

— El feixisme exaspera fins el deliri l'egoisme i les ambicions del nacionalisme, i com que els interessos d'un nacionalisme són sempre contraris als interessos d'un altre nacionalisme, el resultat fatal del règim no és altre que la guerra. Si Alemanya i Itàlia s'entenen tan bé, és degut a que res greu no els ha fet acarar.

L'Austria de Dollfuss i de Schusnigg havia esperat una possible col·laboració entre el feixisme alemany i l'austriac. Ja sabeu en què s'ha convertit aquesta esperança. ¿Creieu que si Txecoslovàquia s'hagués donat un règim feixista hauria escapat a la voracitat alemanya? ¿Creieu que si França fos feixista, Itàlia deixaria de reivindicar la Tunísia i la Còrsega...? Vaja home...!

Guerra a tot Europa!!

Per FRANCESC PADRÓS

A l'hora d'escriure aquest article la febrilitat impera a tota Europa. La setmana que entra — diuen — serà decisiva. La premsa internacional parla ja de la guerra com a cosa imminent. Les esferes oficials governamentals malgrat la seva pretesa sang freda, donen a la publicitat comunicats impressionants. «Els reservistes de la línia Maginot, a les armes»: Quina impressió més pro-

funda ens produeix aquesta nova! ¿Què deu pensar el poble francès de tot això? Sortosament per a ells no tindran cap «Comité de no intervenció». La U. R. S. S., igualment, mobilitza. Anglaterra es prepara secretament. Nord-Amèrica anuncia que intervindrà al costat de les democràcies. Adhuc Polònia ja s'ha decantat a favor del país txec. ¿Què farà Hitler? De moment ha mobilitzat i for-